

Den slitstarka

Fritänkaren

Nr. 195 Våren 2011

Nittonde årgångens femte nummer.

Innehåll i detta nummer:

Roswell – äntligt erkännande efter 60 år	2
Kennedyfilmerna	2
John F. Kennedy som författare	3
Andra filmer (bl.a. ” <i>The Way Back</i> ”)	3
Några operor	6
Ahasverus minnen, del 105: <i>Karl Dönitz</i>	8
Det finska valet	11
Polisstaten Sverige (<i>polisärendets fortsättning</i>)	11
Kalender, april-maj 2011	13
Åtterresan, del 10 : <i>Lucca</i>	14
Katastrofresan, del 7: <i>Leh</i>	16
Resan till Phuktar, del 16 : <i>Regn i Nubra – sista trekken i Ladakh</i>	17
Rekordresan, del 14: <i>Yuksom</i>	18
Resfiaskon och –planer	20

Fritänkaren ägnar sig mest åt litteratur, musik, film, politik, filosofi, religion och resor men även åt annat. Den är inte på något sätt anknuten eller ansluten till någon ideologi eller åskådning av vad slag det vara månne, utan tar tvärtom avstånd från varje institution som kräver okritisk underkastelse, och är helt oberoende humanistisk.

Beteckningen *Fritänkare* är ursprungligen tysk och står för person som i religiösa och ideologiska frågor inte erkänner någon auktoritet och därför är kritisk och avståndstagande mot alla religiösa och ideologiska institutioner och framför allt deras eventuella dogmatik.

Redaktion : C. Lanciai, Ankargatan 2 A, 414 61 Göteborg, tel. 031-247887.

Postgiro : 621 39 94 – 4 (”*Fritänkaren*”, C. Lanciai)

Årsprenumeration: 250 kr (även i Danmark och Norge; i Euroland: 30 Euro)

Tvåårsprenumeration : 350 kr (40 Euro)

Avgifterna har inte höjts på 8 år.

I Finland kan avgifter insättas på *Aktia bank*, kontonummer 405510-667802 (avgiftsfritt).

IBAN-nummer för folk som eventuellt vill betala prenumeration även från annat utland:

SE37 5000 0000 0500 7297 2165

Bic-code: ESSESESS

Redaktionslut för detta nummer : 28.4.2011

Copyright © C. Lanciai med medarbetare

Letnany 217

Det nästsenaste numret av *Fritänkaren* finns numera alltid tillgängligt på nätet jämte andra skrifter:

www.fritenkaren.se

<http://hem.fyristorg.com/aurelio>

e-post-adress : clanciai@yahoo.co.uk

WSN 1652-0122

Roswell – äntligt erkännande efter 60 år

Som president Obama lovade redan förra året, har nu FBI släppt originaldokumenten rörande det märkliga haveriet av tre oidentifierade flygande farkoster var och en med tre levande varelser ombord. Alla förolyckades vid haveriet. De var humanoida men inte större än barn och klädda i ett slags metallkläder av mycket fint fabrikat. Farkosterna i fråga var cirkelrunda med ungefär en åtta meters diameter och närmast beskrivbara som flygande tefat med en tjockare mittdel. Det är troligt att "tefaten" hamnat ur kurs och flugit fel efter att ha störts i manövreringen av en högaktiverad radaranläggning i New Mexico, som då just tagits i bruk. Rapporten skrevs den 22 mars 1950 av FBI-agenten Guy Hottel till sin dåvarande chef i FBI.

Detta ovedersägliga bevis för de flygande tefatens verklighet, som nu först efter 60 år vågats släppas ut, innebär att det längre är omöjligt att blunda för eller förneka att det förekommer oidentifierbara flygande farkoster (UFO) i vår värld med levande varelser ombord som vi inte kan veta varifrån de kommer, utom att de definitivt inte kommer från vår egen värld. Därmed kan man inte heller bortförklara alla de teorier om UFOs, deras motivation och möjliga uppdrag och missioner, som förekommit under årtiondenas gång sedan dess, medan till och med en spekulativ TV-serie som "Arkiv X" inte kan avfärdas som rena fantasier. Det är helt enkelt omöjligt att längre påstå att UFO troligen inte finns "eftersom man aldrig sett något själv". Den gubben går inte längre.

Kennedyfilmerna

Två serier har visats i TV om familjen Kennedy med anledning av 50-årsminnet av presidentens installation i Vita Huset med 1900-talets kanske intressantaste presidentsämbetsperiod som resultat med den definitivt största betydelsen för framtiden. Den ena serien är fransk och helt dokumentär med enbart autentiskt filmmaterial ur arkiven. Den andra är en kanadensisk produktion med mycket goda skådespelare, bland vilka märks Tom Wilkinson som pappa Joseph Kennedy, mannen som såg till att hans son blev president och brodern Bobby justitieminister. Varken John F. eller Bobby hade egentligen några sådana ambitioner. John ville bli författare och helst undervisa i historia vid Harvard, medan Bobby egentligen bara ville bli advokat. Efter deras äldsta brors förolyckande som pilot i andra världskriget tvingade pappan John att i stället överta den förlorade sonens ambitioner, medan Bobby tvingades hjälpa till. Utan Bobbys enorma draghjälp vid presidentvalskampanjen hade John troligen förlorat mot Nixon.

Den kanadensiska produktionen mötte från början hård kritik, och flera ledande amerikanska kanaler vägrade visa den. Kritiska forskare betecknade den som "genomgående karaktärsdrama", och medlemmar av familjen Kennedy, som lever idag, försökte stoppa den. Ändå ljuger den inte, om den dock förenklar en hel del och naturligtvis bara tar upp sådant som självklart måste vara av publikdragande intresse, typ presidentens omväxlande kärleksliv, pappans betänkliga felsteg som dominerande patriark och kvinnornas dilemma. Störst focus har dock berömligt nog lagts på Kubakriserna, som ju var det som gjorde Kennedys ämbetsperiod världshistorisk.

Den franska dokumentärserien har en helt annan utgångspunkt. Den låter uteslutande autentiska dokumentärfilmer rulla på medan en kvinnlig berättare skildrar hela dramat ur en barnjungfrus synpunkt – hon koncentrerar sig alltså på barnen och deras öden. Resultatet är ett förkrossande avslöjande av en överväldigande familjetragedi. Berättaren skonar betraktaren lika litet som bilderna gör det, utan den helt sanna skildringen rullar sakligt och obönhörligt på och blottar allt av familjens inre liv utan att någonsin förfalla till lågt skvaller eller skandalisering. Det är helt enkelt en stor familjs samling av förfärligt orättvisa öden som visas upp i enkel realism med mest ett omutligt och oförvanskat barnaperspektivs fullkomligt oskyldiga och rättframma enkelhet.

Filmen i två delar heter *"There is no such thing as a happy Kennedy"*, är skriven av Gérard Miller och skapad av Patrick Joudy. Den kanadensiska spelfilmen i åtta (fyra) avsnitt om sammanlagt 6 timmar heter helt enkelt *"The Kennedys"*. Båda är mer än sevärda.

John F. Kennedy som författare

Han skrev två böcker, av vilka den andra väl hamnat bland klassikerna. Den heter 'Studier i mod' (*'Profiles in Courage'*) och skrevs 1955 under en konvalescens när senatorn Kennedy försökte bli normal igen efter en ryggoperation till följd av en krigsskada. Boken är mycket politisk, och i synnerhet det långa politiska förordet är tämligen tröttsamt i sin enahanda politisk-retoriska svadas fackidiotiska utförlighet, men bokens värde ligger i de öden som den skildrar. Han tar upp åtta exempel ur den amerikanska historien på ledande politikernas akuta krissituationer när de ställdes inför valet mellan den realpolitiska verkligheten och sitt eget samvete, varvid de valde samvetet. Att då trotsa sina väljare och den politiska korrektheten för att hellre göra vad de kände var rätt menar Kennedy att utgjorde prov på föregångsexempel för alla politiker för alla tider.

Vi ska inte gå igenom alla de åtta exemplen, men det kanske mest gripande är fallet Sam Houston, Texassens senator som skilde Texas från Mexico och blev USA:s president i två perioder, medan han som 70-åring tvingades åse hur unionen upplöstes genom inbördeskriget. Fastän Texas låg längst i södern av alla stater och det var en oundviklig självklarhet att det måste sälla sig till de konfedererade, så vägrade Sam Houston acceptera detta och tog demonstrativt ställning för att inte lämna unionen, därvid trotsande hela Texas och hela södern, en av söderns mest respekterade män. Liksom i fallet med alla de åtta exempel som Kennedy tar upp utsattes även Houston för allmänhetens förkastelsedom, hån och smädelser och nästan handgriplig vanära för sitt ställningstagande, hur gammal och ansedd han än var, medan han desto starkare stod för sitt ord.

En av Kennedys episoder blev även en TV-film, nämligen fallet med Oscar Underwood och hans ensamma kamp mot Ku Klux Klan 1925, när klanen var som mäktigast. Episoderna förvånar understundom genom sin hälsbrytande dramatik, det är inga snälla riksdagsdebatter det handlar om utan senatorstrider på kniven där även ibland revolverar dras och hotas med under pågående kongress mitt under plenum. Den mest imponerande episoden är väl när Edmund G. Ross räddar president Andrew Johnson när denne utsätts för riksåtal, fastän Ross hörde till motståndarna till Johnsons parti och varit emot honom från början. När det kom till kritan röstade Ross för Johnsons frikännande då han såg att en dom skulle leda till partidiktatur. Men alla Kennedys exempel på samvetets omutlighet är intressanta och uppbygglig läsning av bestående värde för alla tider.

Andra filmer

"The Way Back" är en sann historia om en flykt genomförd av sju GULAG-lägerfångar 50 mil norr om Irkutsk via Bajkalsjön in till Mongoliet över Gobiöknen och in i Tibet för att sedan via Sikkim lyckas ta sig ända ned i Indien. Fem överlevde. En av dem spelas suveränt av Colin Farrell, den enda humoristiska rollen, som är den enda yrkesmördaren av dem. En av dem är ganska gammal och spelas lika suveränt av Ed Harris. Han håller på att omkomma av strapatserna men överlever för att dock stanna i Lhasa när de kommer dit och sedan ta sig till Amerika via Kina. De plockar upp en annan flykting på vägen, en ung polsk kvinna, vilket komplicerar deras äventyr. Allt

detta hände 1940. De undvek sorgfälligt så vitt det var möjligt all kontakt med lokalbefolkningen under sin flykt, i fall dessa skulle frestas att håva in den utfästa belöningen för rymda GULAG-fångar. De levde alltså bara på vad vildmarken kunde erbjuda dem, i Gobiöknen var det nästan ingenting, och där fanns ju knappast ens vatten. Det är en märkvärdig autentisk historia om överlevnad som bevisar det mycket vanliga asiatiska fenomenet, att ingenting är omöjligt. Peter Weir, som gjorde *Dead Poets' Society* och *Master and Commander* utom många andra mästerverk, som *Gallipoli* och *Picnic at Hanging Rock* (hans första film) gjorde filmen. Den går nu.

Colin Farrell såg vi också i den dråpliga *"In Bruges"* om två gangstrar från Irland som av sin arbetsgivare förvisas till Brügge av alla ställen efter ett misslyckat mord, där en person blev mördad som inte skulle ha blivit det. I Brügge får de tillbringa dagarna på ett hotellrum i väntan på direktiv från bossen. Colin Farrell vantrivs något ohyggligt och menar att Brügge är helvetet på jorden, medan den andre försöker turista och göra det bästa av saken. Naturligtvis uppstår det komplikationer, som inleds med att Colin stiftar bekantskap med en vacker ung belgiska, som visar sig vara kokainlangare till ett filmteam som arbetar där. Hon har diverse dubiösa bekantskaper, som trasslar till det, men mera komplicerat blir det när chefen från Irland, spelad av själve Ralph Fiennes, kommer till platsen och skall ordna upp vad gangstrarna inte klarar av själva. Det hela är något av det roligaste jag någonsin sett, i all sin groteskt svarta gangsterverklighet är humorn hela tiden dominerande och går från klarhet till klarhet från den ena höjdpunkten till den andra, tills det irländska ödet slår till och förvandlar det hela till en blodig tragedi. Det var oundvikligt, men ändå vill man gärna se om den för att få skratta åt alla de dråpliga situationerna på nytt i deras nattsvart komiska ironi.

En mera renodlad komedi var *"Georgy Girl"* från 1966 med Lynn Redgrave i huvudrollen som mullig storväxt fulsöt dagisfröken som bor tillsammans med den vackra men vidlyftiga Charlotte Rampling, som får ihop det med den fullständigt utflippade fantasten Alan Bates i en av sina allra bästa roller, så att de får barn tillsammans, medan livet med honom blir omöjligt för Charlotte, så hon sticker, så att Lynn får ta hand om barnet – och om Alan, ett stort barn, som blir en svårare uppgift. Det hela övervakas av den godmodigt försynte James Mason, som blir den som slutligen rör hem spelet, men alla fyra är suveräna i sina ganska förryckta komediroller, som dock aldrig slår över till det överkliga, absurda eller orimliga, om dock de alla hela tiden rör sig på gränsen. Silvio Narizzano gjorde filmen, som förblir Lynn Redgraves bästa.

En annan fullkomligt utflippad komedi var *"Enchanted"*, en ovanlig Disneyfilm med glimten i ögat där egentligen alla Disneyfilmer parodieras med hysteriskt roligt resultat. Den vackra prinsessan i sagolandet blir utkastad av den elaka drottningen, varpå den stilige sagoprinsen dyker ner i avgrundsbrunnen efter henne och hamnar liksom hon mitt i New York, där de får klättra upp ur kloaken. När den elaka drottningen får veta att han är prinsessan på spåren i New York hoppar hon ner i brunnen efter dem för att en gång för alla likvidera den alldeles för vackra och betagande prinsessan, som ju drottningen (praktfullt spelad av Susan Sarandon) bara inte kan tåla eller tolerera. Det hela varvas med otroligt hypade tekniska effekter, det hela är både en tecknad och en fotograferad spelfilm, där båda elementen hela tiden blandas med varandra. Det är ett formligt fyrverkeri av genialiska infall, där även skådespelarna minsann bjuder till med imponerande konsekvens i sina absurda roller.

Mera stillsam var *"Änglarnas stad"*, den amerikanska versionen av Wim Wenders *"Himmel över Berlin"*, där ängeln i stället spelas av Nicholas Cage – och han gör det otroligt bra. Jag visste inte att Nicholas Cage kunde visa en sådan ömhet. Frågan är om inte denna metafysiska hyllning till Los Angeles, änglarnas stad, till och med överträffar Wim Wenders visserligen mera poetiska Berlinfilm, där överglänser språket och poesin klart den amerikanska versionen, medan dock den amerikanska är djupare och innerligare. Cirkusprimadonnan är utbytt mot en kvinnlig läkare, Meg Ryan, som grubblar över sina misslyckanden inför patienter som dör ifrån henne hur hon än

försöker och verkar lyckas att rädda deras liv. Det hela blir en allvarlig film om liv och död, där finalen understryker allvaret med sträng konsekvens, medan i den tyska det dock är poesin och lyckan som segrar. Båda är bra och kompletterar varandra, men man ser gärna den amerikanska mer än en gång, medan den tyska är tillräckligt uttömmande första gången.

En något allvarlig komedi var även "Som ni behagar", Kenneth Branaghs filmatisering av Shakespeares "As You Like It" förlagd till 1800-talets Japan, där en komedi av engelska kolonialister plötsligt finner sig i livsfara och måste fly ut i skogen undan en grym Shoguns passionerade vedergällningar och vendettor. Som alla Branaghs filmer är även denna fullkomligt genialisk med underbara infall hela vägen, Jacques spelas av Kevin Kline och hertigen av Brian Blessed, medan damerna är helt okända tidigare. Filmen gjorde ingen succé, och Branagh har inte gjort någon ny Shakespearefilmatisering efter denna. Ändå är den betagande i sin naturskönhet, språket är som alltid hos denna författare oöverträffbart och här dessutom kryddat med filosofi och nästan rokokoidyllisk herderomantik med vemodiga övertoner, så visst vill man gärna vid något tillfälle se om den.

Mera allvarlig var Tennessee Williams "Suddenly Last Summer" med Catherine Hepburn, Montgomery Clift och Elizabeth Taylor i ett skakande psyk- och familjedrama. Hepburn hade brukat fara till Europa med sin son varje sommar, men plötsligt den sista sommaren ville han byta ut sin mor mot sin kusin Elizabeth Taylor. Under den resan omkom sonen under så traumatiska omständigheter, att hans kusin Elizabeth Taylor blev galen och måste sättas på asylen. Där får läkaren Montgomery Clift omvårdnaden om henne, och frågan är om hon skall lobotomeras eller inte. Hepburn försöker få det dithän, men läkaren lyckas till slut få Elizabeth att konfrontera vad hon egentligen upplevde genom den unge sons död, vilket dock i stället får desto gravare konsekvenser för Hepburn, medan Elizabeth skrivs ut. Det är ett stort drama regisserat i svartvitt av Joseph Mankiewicz och en av Tennessee Williams starkaste pjäser. I år fyllde han 100 år samtidigt som Elizabeth Taylor gick bort.

Ett annat skakande drama var "Taken" om en aningslös amerikansk flickas äventyr på resa med en väninna till Europa och Paris för första gången, varpå naturligtvis albanska kidnappare slår klorna i dem för att omvandla dem till livegna prostituerade. Emellertid är flickans far ingen mindre än Liam Neeson, och han råkar dessutom ha arbetat hela livet som hemlig agent på farliga internationella uppdrag. De stackars albanerna kunde inte ana vem fadern var till den flicka de trodde skulle bli ett lätt byte. Han tar ut en gruvlig hämnd på dem alla, tills han naturligtvis till slut lyckas rädda flickan, medan den stackars väninnan, som lurade flickan med sig, tyvärr inte klarade sig lika bra. Det hela är en rasande bra men mycket hårdkokt och grym thriller, där avgrunder av den prostituerade världen öppnar sig för att lämna obotligt smärtsamt bestående intryck efter sig.

Lika rafflande var de båda James Bond-filmerna med Timothy Dalton, "Iskallt uppdrag" ("The Living Daylights") och "Tid för hämnd" ("Licence to Kill"), lika suveräna som alla Roger Moore-filmerna som James Bond är långsamma, träiga och tråkiga. Det kan inte hjälpas, Timothy Dalton är mera effektiv, det är mera action över honom som James Bond än någon av de tidigare, handlingarna är brutalare men också intressantare, Timothy Dalton skämtar inte utan dödar när han ska utan att diskutera saken eller ödsla smaklösa skämt i onödan, han är sammanbiten och därför egentligen den mest övertygande av alla James Bond och framför allt den som kommer Ian Flemings original närmast.

Två naturfilmer på vägen: Wolfgang Petersens "Den perfekta stormen" skildrar en autentisk storm på Atlanten utanför Newfoundland som en fiskebåt skött av George Clooney och Mark Wahlberg råkar illa ut i. De får uppleva århundradets storm, något så unikt som en superstorm, då två orkaner kolliderar med varandra och fördubblar varandra, det hela är ett imponerande äventyr så länge det varar, ehuru verkligheten

knappast kunde bli värre. Många fiskare hade råkat lika illa ut i stormar före dem, vilket det lilla fiskarsamhällets gravstenar för alltid vittnar överväldigande om.

Den andra naturfilmen var Arne Sucksdorffs klassiska ”En djungelsaga” från 1957 med sitt makalösa fotografi, en film som tog tre år att göra, då Sucksdorff var en perfektionist som aldrig gav sig.

”*The Ghost Ship*” däremot var en riktig skepparhistoria om några vrakbärgare som påträffar en lyxatlantjätte utanför Alaska som varit försvunnen i 30 år. De tar sig före att bärga henne, varvid det naturligtvis börjar spöka ombord på det helt övergivna och döda fartyget, som tycks härbärgera en annan sorts liv än det vanliga. Spökerierna accelererar, Gabriel Byrne som bärgningsbesättningens kapten förlorar kontrollen över utvecklingen, deras bärgnings skepp exploderar, och så är de som är kvar strandsatta ombord på spökskeppet. De kommer fram till att deras enda möjlighet till räddning är att sänka henne, vilket de till slut lyckas med. Men naturligtvis visar det sig då, att det är där bekymren i själva verket börjar... Filmen är skickligt gjord och en orgie i morbida fantasi men inte alls otrovärdig. Till havs kan vad som helst hända. Det vet alla sjömän.

”*The Statement*” slutligen av Norman Jewison tar upp fallet med de franska judarna. En viss Pierre Brossard har under kriget varit tyskarna behjälplig med att arkebusera sju oskyldiga judar, vilket han efter kriget måste gå under jorden för, där han dock blir hjälpt av framför allt katolska hemliga sällskap. Men till slut spåras han upp av judiska hämnare och utsätts för ett antal attentatsförsök, medan han klarar sig varje gång med att fly längre bort och gömma sig djupare bland hemligare kontakter. Han spelas mästertligt av Michael Caine, man bringas nästan till att tycka synd om denne fromme gamle man, som hjälplöst finner sig omringad av fiender han försökt fly från i 40 år, medan hans förföljare är Tilda Swinton som rättvisans tjänare behjälpt av Jeremy Northam som militär representant. Det hela är ett väl skildrat mänskligt drama om hur rättvisan alltid måste hinna upp en till slut, vare sig det sker på ett planerat och avsett sätt eller genom helt andra oförutsedda vägar, men man kan aldrig lura sitt öde. Sammanlagt hjälpte fransmännen tyskarna med likvideringen av 74,000 judar, de flesta transporterade till Auschwitz, vilket är ett bestående trauma för fransmännen och något som först under de senaste 17 åren över huvud taget tillåtits att komma upp till ytan.

Några operor

Ruggero Leoncavallos opera ”Pajazzo” (*’I Pagliacci*) i två akter är ett komplicerat svartsjukedrama på flera plan än ett. Dels har vi det personliga planet, clownen Canios problematiska förhållande till sin vackra fru Nedda, som lägras av inte bara sin älskare Silvio utan även dyrkas av den senfärdige Tonio, vilket vänsterprassel bevakas av Peppe – alla dessa är clownerna på cirkusen. Så har vi själva show-planet, clownernas ansikte utåt, där Nedda är Colombina, Peppe är Harlekin och Canio är Pajazzo (Pagliaccio) i den *Commedia dell’Arte* som är deras program och föreställning. Det tredje planet, slutligen, är publiken, som lever med i föreställningarna och som spelar en aktiv roll i slutdramat, där komedin tippas över i den förfärliga verklighetens svartsjukedrama, där Canio slutligen är den store tragiske förloraren som förlorar allt – Nedda, publiken, teatern och sin egen trovärdighet.

Denna komplicerade opera är hårt komprimerad till bara två akter om sammanlagt drygt en timme, under vilken allting händer på en gång – förberedelserna till föreställningen med samlandet av publiken, vilken även inkluderar barn, dramat bakom scenen, där Canio till varje pris försöker få veta vem Neddas älskare är utan att lyckas, som kulminerar med Canios stora aria, där han måste vara glad och roa folk och hålla clownansiktet uppe fastän hans hjärta är sönderslitet av förtvivlan, och slutligen själva föreställningen, där den glada komedin mellan Harlekin, Pajazzo och Colombina urartar till ett blodigt och våldsamt svartsjukedrama med en uppgörelse inför öppen ridå, där

publiken i stället för att få sin skrattföreställning drabbas av en förfärlig våldsuppgörelse på scenen mellan clownen som försöker mörda varandra...

Leoncavallos musik till detta är mästerlig alltigenom och lika komplicerad som handlingen i rik orkestrering och skiftande stämningfärger som nästan som strålkastare förhöjer realismen i det nästan Felliniartade landsortsdramat, ett stort drama i ett mycket litet och mycket provinsialt format. Melodierna är oförglömliga, och den stora tenorarien, som inleder andra akten och slutdramat, hör till operalitteraturens absoluta höjdpunkter.

Lika komplicerad som Leoncavallos laddade opera är, lika enkel är Pietro Mascagnis "*Cavalleria rusticana*" eller som den kallas på svenska, "På Sicilien" efter Giovanni Vergas novell. Här är dialogen ett minimum och säger så litet som möjligt. Den extremt enkla handlingen är att Turiddu aldrig har kunnat glömma Lola, sin stora kärlek, som han skildes från när han blev inkallad, varefter hon gifte sig med Alfio, en körkarl. Turiddu försökte trösta sig med Santuzza, som han förförde men sedan lämnade, då hans hjärta tillhörde Lola. När Turiddu och Alfio möts kan man känna de blixtrar som skjuts mellan dem, och en uppgörelse blir oundviklig, då Turiddu omöjligt kan avstå från sin kärlek till Lola. Santuzza gör saken värre med att för Alfio skvallra om Turiddu's fortsatta förhållande till Lola. En viktig roll uppbärs av Turiddu's mor Lucia, som alla öppnar sina hjärtan för och gråter ut hos. När Turiddu lämnar Lucia för sista gången ber han henne ta hand om Santuzza, då han vet vad som väntar honom. Den oundvikliga uppgörelsen mellan rivalerna äger rum utanför scenen och bekräftas med ett smärtsamt skriande, att Turiddu är död.

De extremt starka känslorna genom hela operan egentligen bara antyds, då ordknappheten är extrem. Den stora dryckesarian i början på andra akten, som Turiddu leder tillsammans med Lola, är i all sin triumferande glädje inseglet på den förkrossande tragedin, då Alfio omöjligt kan acceptera deras samvaro.

Detta enkla egentligen mycket primitiva drama bärs fram av Mascagnis fullkomligt makalösa musik i smäktande melodier som värmer hjärtat från början till slut. Det är en av Italiens mest inspirerade operor, och Mascagni skrev den bara på någon dryg vecka ute på landet i Apulien. Den väckte furore över hela Italien, småningom över hela världen, och är alltså en av världens mest älskade och spelade operor. De starka känslornas extrema dramatik bara förhöjs av den exempellösa återhållsamheten i dialog och uttryck, ingen duell kan vara starkare än när Alfio och Turiddu möts i en formell omfamning varvid Turiddu biter Alfio i örat för att bekräfta dödsfiendskapen, stämningen är så laddad och het alltigenom, att en föreställning av denna opera aldrig kan förfela sin mycket starka verkan. Och musiken hör till det fullödiga och mest oemotståndliga som italiensk opera någonsin producerat.

Det blev dock Pietro Mascagnis enda framgång. Han lyckades aldrig ens komma i närheten av denna lyriska musikaliska fullträff, medan även Leoncavallos clownopera blivit den enda opera av honom som alltid med självklarhet hållit sig kvar på alla repertoarer.

Richard Wagners "Den flygande holländaren" är inte bara hans friskaste opera utan även egentligen hans enda helt lyckade libretto. Historien är helt hans egen diktning, han bygger löst på legenden om den flygande holländaren men har därur skapat en helt egen historia om kärlekens försoning, som är en alldeles ovanligt lyckad metafysisk moralitet av mycket uppbyggligt slag.

Ett skepp tar skydd i en norsk fjord undan hänsynslösa stormar, som hindrat det från att komma hem under en längre tid, och detta är operans mest realistiska del. Wagner hade upplevt detta själv ombord på ett fartyg under en resa i Norge, och tonen han slår an från början är helt äkta och övertygande, en ton som han aldrig släpper helt under operans gång. Ett annat skepp glider in i fjorden tydligen i samma betänkliga

belägenhet, men detta skepp verkar spökligt. Endast en representant för besättningen visar sig, och det är kaptenen, en ödesmärkt man, som för publiken berättar att han bara en gång per år får chansen att slippa sitt öde, om han då finner en jungfru som vill offra sig för honom. Nu råkar kaptenen på det första skeppet ha en dotter Senta, som länge drömt om att få möta just denne fantomkapten och som gärna skulle offra sig för honom. Emellertid har hon en fästman Erik som inte vill släppa henne. Förgäves försöker han övertyga henne om vettet i att inte ge sig i kast med en gammal spökkapten, men ju klarare förnuft han försöker tuta i henne, desto fastare besluten blir hon att hänge sig åt motsatsen.

Den gamle spökkaptenen inser dock att han inte har någon rätt att begära henne och ingen chans heller att lyckas därmed, varför han resignerar och återvänder till sitt spökskepp för att ånyo ge sig hän åt sin eviga osalighet som irrfärdsman på havet under eviga hänsynslöst piskande stormar. Men när han lämnat störtar Senta sig efter honom och slungar sig ut för klipporna, varvid försoningen blir ett faktum: holländaren får nåd och finner frid, då Senta genom sin självuppoftning lyckats rädda hans själ.

Detta är i princip handlingen i denna spökhistoria, som Wagner så framgångsrikt lyckats levandegöra i en makalöst genialisk och betagande opera med underbara arior, som sätter sig, och med fantastiska körer, där den mest utomordentliga väl är den inledande i tredje akten, där besättningen från det riktiga skeppet festar till och försöker få besättningen på spökskeppet att vakna och delta. Förgäves försöker de provocera den sovande besättningen till något livstecken, varpå denna slutligen vaknar och det ordentligt, resulterande i en hisnande spökkör som får håret att resa sig inte bara på den riktiga besättningen utan även på publiken. Detta omfattande köravsnitt är kanske det mest genialiska som Wagner komponerat.

Operan är tacksamt fri från alla Wagners senare later, med förkärlek för långa transportsträckor, nonsensmonologer utan mening och det oändliga ältandet som aldrig kommer fram till någonting, samtidigt som den bjuder på många av Wagners bästa och mest sångliga melodier. Ingen av Wagners senare operor bjuder på så mycket körer och det av bländande och jublande kvalitet. Sentas aria är bara ett trumfäss av många, det finns erinringar av Grieg i denna opera, och orkestreringen är genomgående oöverträffbar i virtuositet. I senare operor skulle han överdriva detta och låta orkestern hela tiden dränka det sångliga, medan han i denna opera snarare lyckas framhäva det sångliga med orkestern än tvärtom.

Vi skall framledes analysera flera andra av Wagners operor och inte bara hans.

Abasverus minnen, del 105: Karl Dönitz.

Han var mannen som var ansvarig för det totala ubåtskriget, som vägrade undsätta skeppsbrutna från sjunkande lastfartyg när de torpederats och som insisterade på att främmande ubåtar och krigsfartyg skulle förintas till sista man utan förskoning, med bara undantag för befälet och för eventuella andra vilkas information kunde vara till nytta för Tredje Riket. Han var så skicklig och konsekvent i sitt effektiva ubåtskrig, där faktiskt tyskarna höll på att vinna herraväldet över oceanerna under krigets kulminering, att han kanske var den enda man som Hitler litade fullkomligt obetingat på, vilket bevisades genom att det var denne man som Hitler överantvordade det högsta ansvaret för det Tredje Rikets styrelse åt när han själv inte hade något annat val än självmord hellre än fångenskap. Därigenom blev det storamiral Karl Dönitzs svåra uppgift att tvingas genomföra den formella villkorslösa kapitulationen inför de allierades segermakt.

Han ställdes till svars för krigsförbrytelser tillsammans med Göring, Ribbentrop och de andra i Nürnberg men kom undan med tio års fängelse. Alla de värsta hängdes eller begick självmord, medan Karl Dönitz, Tredje Rikets avslutande president, konsekvent höll huvudet högt, stod för sin sak och tjänade sitt rättvisa fängelsestraff tillsammans

med Albert Speer, Rudolf Hess och vissa andra på Spandau. Då Karl Dönitz gav intryck av att vara den främsta hedersmannen i det Tredje Rikets ledning efter amiral Canaris, som Hitler hade hängt långsamt i pianotråd några timmar före krigets avslutning, kunde jag inte låta bli att söka upp honom för ett samtal. Jag måste helt enkelt få reda på hur en så redig karl hade sett på nazismen från insidan.

Han träffade mig gärna och visade sig från början ha fullt förtroende för mig, som han sade, emedan han i mig såg en neutralare advokat än den som försvarat honom i Nürnberg, som han måste beteckna som partisk för de allierade, liksom alla jurister som där gav sken av att uppträda till de åtalades försvar. De allierade var ju segrarna, som ägde att skriva historien och som bara kunde skriva den ur sitt eget perspektiv, och det var dessa segrare som anställde Nürnbergrättegångarna och utsåg deras domare och advokater. Alltså måste hela jippet betecknas som snedvridet från början.

”Jag vet,” sade han, ”vad vi gjorde var oförsvarligt, och jag skall gärna tjäna ut mina tio år om det kan tjäna som ett slags personlig försoning av saken åtminstone för min egen del. Jag kan naturligtvis inte tala för de andra, Göring och Goebbels och Hitler själv, som med överlagt mod genomförde historiens mest omfattande och skändliga folkmord och det med beräknande avsikt som måste betecknas som en mentalsjuk psykopatisk störning av allvarligaste slag, vars enda tänkbara bot tycks ha varit en sorts operation som kallas lobotomi...”

”Det var just det jag ville tala med er om. Ni behöver inte försvara ert Tyskland inför mig. Jag vet hur det var. Ni utkämpade det första världskriget enligt konstens alla regler utan några som helst krigsförbrytelser och gjorde inte annat än slogs för ert fädernesland, ni hade till och med initiativet i princip genom hela kriget genom att ni aldrig tvingades till reträtt eller bakom era egna linjer, utan ni lyckades hela tiden hålla kriget utanför ert lands gränser, och ändå utsattes ni för världshistoriens mest kränkande fred, som gjorde att Europas största nation måste gå på knäna i tio år efteråt, vilket bara drabbade den oskyldiga allmänheten, de stora massorna och inte alls några skyldiga militärer. Hela tyska folket måste därför ge Hitler rätt när han menade att Tyskland utsatts för en oacceptabelt kränkande orättvisa. Jag vet allt det där. Jag var själv med och följde med i allt vad som hände. Jag vet hur framstående Tyskland var före kriget, med sin dominerande ställning i Europa och dess högst utvecklade kultur, med flaggskepp som Händel och Bach, Haydn och Mozart, Beethoven och Brahms, Wagner och Liszt, Bruckner och Mahler, Gluck och Weber, Schumann och Mendelssohn, kort sagt hela musikhistoriens alla ledande skapare, och den tyska musiken välsignade och uppfostrade hela Europa, medan bara den italienska överträffade den, för att inte tala om alla era filosofer, Leibniz och Kant, Schopenhauer och Nietzsche, Goethe och Schiller och så vidare. Ni var bäst i världen, och bara därför verkade det som om världen i övrigt av ren avund letade efter ursäkter för att kunna beröva er denna storhet. Jag vet. Hitler hade rätt. Ni behöver inte försvara nazismens uppkomst för mig. Men jag måste få dryfta det judiska problemet med er, ni som var med i en exempellöst ledande ställning och som i likhet med flera andra av era mera hederliga partikamrater inte gjorde något åt saken.”

Karl Dönitz såg ner ett ögonblick och angav skymten av en ansats till ett småleende, som han dock skickligt dolde och som var borta när han såg upp igen. ”Ja, min vän, det är egentligen det enda som världen har rätt att anklaga oss för. Allt det andra var bara rimliga och logiska försvarsåtgärder. Vi visste att hela världen var emot oss och att vi var tvungna att dra i härnad mot hela världen för vår rätt. Vi hade kanske lyckats, om inte Hitler haft en annan sida av sitt militära ledarsnille. Han höll med avsikt så många som möjligt av oss utanför. Det var bara den innersta kretsen, dem som han visste att omfattade hans egna fördomar och hans eget psykopatiska hat, som var införstådda med detaljerna i judeutrotningen. De är alla döda nu, Heydrich fick sitt straff på ett tidigt stadium, medan endast de har sluppit undan som naivt trodde att ett liv på ständig flykt och under ständig skräck för rättvisan skulle vara att föredraga framför självmord. Även Eichmann kommer säkert att åka fast till slut efter ett liv av patetisk feighet kurande i ett

gömställe under falsk identitet, och om någon till äventyrs trots allt ändå skulle slinka undan så kommer han ändå förr eller senare att upphinnas av sitt öde. Jag är lyckligt lottad i jämförelse med dem, som valde att möta mitt öde genast utan att rygga tillbaka för mitt livs största och mest förkrossande skam och nederlag, kapitulationen och rättegången med den oundvikliga hårda domen.”

”Men varför tror ni att Hitler gick i en så självdestruktiv fälla som ett hopplöst och meningslöst judehat, som ju bara måste leda till självupplösning, som han genom sin politiska framgång drog med sig hela Tyskland och Österrike och Europa i?”

”Ja, det är den stora svåra gåtan. Vad menade han egentligen? Han var ju inte dum. Det måste jag framhålla till mina döddagar. Han var upplyst, en renlevnadsman, vegetarian och grundligt beläst inte bara i militärlitteratur, han hade sinne för det metafysiska och svärmade alltid för de gamla mytologierna och även andra mysticismer, som tibetanismen. Hans mystiska intresse var det mest omfattande som någon tyskspråkig ledare någonsin haft. Och varför måste det då ha en sådan absurd avigsida som en överdriven antisemitism utan sans och reson, helt utan logik och anledning och fullständigt förnuftsvidrig? Den som klarast påtalade det sjuka i detta från början var Einstein, som omedelbart flyttade till Amerika när han såg att det inte fanns något hopp för Hitler och att han aldrig skulle genomskåda sitt eget fatala misstags oändliga vansinne. Vad som bidrog till fixeringen var att Hitler var som besatt av makten, han var förtrollad och bergtagen av den, och när han väl fått den kunde han aldrig släppa den, som om han ansåg att det att han nått fram till den måste bekräfta att han alltid haft rätt i allt och således även i sitt oresonliga och irrationella judehat. Makten hade Hitler i sitt våld, och han begick misstaget att tro att det var han som hade makten i sitt våld, medan det var tvärtom – tyvärr fungerar makten på det sättet. Den tar folk i sitt våld med att inbilla dem att de är ofelbara. Redan Nietzsche och Wagner gick delvis i den fällan. Tyvärr är endast de politiker kloka som väljer att inte bli politiker, ty endast så kan de undvika den fällan.”

”Så ni samtidigt försvarar och fördömer Hitler.”

”Nej, så här efteråt måste jag enbart fördöma honom, för att han missbedömde sin egen genialitet och inte insåg hur ogenialisk den i själva verket var, när han styrd av den lät sig luras av sig själv till att mörda en ansevärd del av Europas befolkning och i princip förinta hela Europa, i synnerhet det folk som under de tidigare två århundradena gjort mest för att utveckla Tyskland och den tyska kulturen.”

”Kan ni förklara fenomenet? Ni anförde här Hitlers metafysiska begåvning. Kan det Tredje Rikets fruktansvärda ödessaga på något sätt förklaras metafysiskt?”

”Det finns åtminstone två hypotetiska möjligheter, även om jag inte vill befatta mig med någon av dem. Den ena är att djävulen eller Satan hade med saken att göra och drev sin onda vilja igenom, men det är vidskepelse. Den andra är att Gud skulle ha genomfört detta projekt för att återge Israel deras hemland, som de då skulle återfå som en sorts belöning för det andra världskrigets vedermödor, då de knappast skulle kunna få Israels land på något annat politiskt sätt än genom en sådan världsomfattande politisk utveckling, men också det är omöjligt att fatta tilltro till, en så orättvis Gud, som skulle kräva sex miljoner oskyldiga judars liv som betalning för att återge dem deras hemland, är helt enkelt en absurditet så orimlig att den logiskt bara skulle kunna leda till ateism. Det är de enda två metafysiska förklaringar jag skulle kunna bjuda på, och jag tror inte att ni heller skulle kunna acceptera någon av dem.”

”Det tredje alternativet är att då finna sig hänvisad åt problemet med den universella nazistiska ondskan och dess oerhörda omfattning som ett hopplöst olösligt historiskt problem.”

”Jag är rädd, min vän, att det i själva verket är vårt enda realistiska alternativ. Tack för ert besök. Lämna mig nu i fred med min tioåriga fångenskap och botgöring. Som förutvarande nazist och dess sista ledare har jag en lång och tröttsam bot framför mig att gå igenom.”

Han behövde vila efter vårt ganska vittgående samtal, vilket jag respekterade och lämnade honom i fred.

När han avtjänat sin fängelsetid efter tio år var han dock obruten och ägnade resten av sitt liv huvudsakligen åt apologetisk verksamhet för nazitiden. Han skrev en mycket intressant självbiografi som huvudsakligen handlar om detta, och han blev 89 år gammal och dog tämligen aktad och åtminstone högt respekterad av alla parter som en fri man utan något kvar att skämmas för. Med tysk grundlighet och ordentlighet hade han fullgjort sin omfattande botgöring och kunde med jämnmod gå vidare.

Det finska valet

Ju mindre sagt om valet i Finland, desto bättre.

Polisstaten Sverige – (fortsättning på cykliståtalet)

25.3 Den fällande domen

Rättssystemet tillhandahåller ingen advokat eller försvarare för en åtalad, och det har under detta falls utveckling ständigt visat sig att den åtalade inte ens haft någon att kunna tala med. Konsekvent har hans inlagor och försök att få juristerna att ta sitt vett till fånga och inte låta en bagatell gå till åtal bemötts utan besvarande och utan ens något mottagningserkännande. Åklageriet har därmed fria händer att förfara precis som det vill och att få vem som helst fälld för vilka futtigheter som helst, i det här fallet en cyklist som cyklade mot grönt gångljus någon sekund innan cykelljuset slagit om från rött till grönt, vilket han inte såg och inte kunde se, då cykeltrafikljuset befanns skymt till höger om honom medan gångljuset var i blickfånget framför. Det förelåg alltså inget som helst brottsligt uppsåt och ingen oaktsamhet i trafiken då trafikljuset för bilister samtidigt var rött. Ett sådant här fall borde därför naturligtvis aldrig ha tillåtits leda till åtal, och ingen vettig jurist hade låtit det gå till åtal med rättegång som då måste bekostas av skattebetalarna. Men vissa jurister tycks se det som sin plikt att djävlans med oskyldiga personer, som aldrig i sitt liv haft något brottsligt uppsåt, i ansträngningen att sila mygg och låta drakar komma undan.

Något beslut om överklagande har ännu inte fattats, men frestelsen är stor att låta det vara och betala bötesbeloppet (1500 kronor för cykling mot grönt gångljus) bara för att köpa sig fri från den bedrövliga rättsapparaten, där den romerska rättens grundlag om brottsligt uppsåt för bestämmande av brottslig skuld har åsidosatts för teknisk petimeterformalism och paragrafrytteri. Ett sådant rättssystem handlar inte längre om rättvisa eller om att göra vad som är rätt utan om ensidigt godtycke som i förblindad formalism försummar lagens syfte att bekämpa verklig uppsåtlig kriminalitet.

Ett sådant system måste ju leda till rättshaverier och justitiemord in absurdum och kan inte åtnjuta någon respekt eller trovärdighet då rättshjälpen är avskaffad. Så länge en åtalad ej har rätt till en advokat med samma rätt som han tilldelas en åklagare, som får betalt för att slakta honom, är det inte ett rättssystem det handlar om utan ett avrättningsystem. Enda sättet för en arresterad att då undkomma orättvisan är att smita från polisen vid arresteringstillfället, om han kan, eller att vägra mottaga delgivningen. En rättegång kostar staten mycket pengar, då ej bara åklagare utan också domare, notarie och fem nämndemän skall betalas av skattebetalarna, och att då vägra acceptera ett i grunden orättvist rättssystem vore under omständigheterna det enda möjliga sättet för en oskyldig att undvika avrättningen och få någon form av hämnd på systemet.

Det är ingen vettig politik som polisen för med att göra rättssak av den obetydligaste tänkbara förseelse som den arresterade inte ens var medveten om då han cyklade mot

grönt ljus i god tro, som måste leda till förakt om inte direkt hat mot polisen och i stället för att underbygga samarbete och ömsesidigt förtroende mellan polis och allmänhet måste göra tvärtom och väcka misstroende och polarisering.

Rättssystemet skall vara till för att skydda medborgarna och utgöra en sorts garanti för deras säkerhet. Om det som i detta fall bara gång på gång på nytt trampar in i en oskyldig medborgares liv för att göra sitt bästa för att förstöra det (som skett gång på gång sedan jag första gången drogs inför rätta av taxeringsmyndigheterna 1983 för att jag tjänat för litet för vad man enligt deras uppfattning kunde leva på) är systemet förfelat och sjukt. Att då tillvita polismakten en ofelbarhetsstatus medan en polis som den här aktuelle gör sig skyldig till renons på allmänmänskligt omdöme måste göra systemet ännu sjukare. Inte vid ett enda ögonblick under gången av denna process har rättsmyndigheten med ett enda ord bekräftat den åtalades skriftliga vittnesmål, som om de aldrig existerat.

Vem var det som påstod att Sverige var ett fullständigt okorrumpert land? – Olof Palme i en intervju samma dag han sköts. 'Polisspåret' förblir efter 25 år det mest brännande.

Tyvär måste jag meddela Finlands juridiska representant, som frågade om Sverige blivit en polisstat, att så är fallet, med hänvisning till detta autentiska fall.

Dennes kommentar:

”Varje gång jag de senaste åren besökt Sverige, tycker jag atmosfären blivit allt mera spänd och ansträngd. Polisstaten emanerar ur människornas inkrökta och unkna inre, inte yttre. Småaktighet, som inte förekom förut, blir allt allmännare. Detsamma kan sägas om Finland, ehuru en opinion här vaknat till insikt om förekomsten av i all synnerhet småaktigheten och försöker, förty, medvetet verka i motsatt riktning. N.N. brukar säga ungefär, att den som retar upp sig över saker små, visar att han inte själv är större än så.”

Svar:

Du har helt rätt hela vägen och särskilt i slutklämmen, men vilken människa kan under omständigheterna undvika att drabbas av naturlig vrede? Det är ju inte bara småaktighet det handlar om utan en extrem bottennivå därav som dessutom är satt i system. Vilken cyklist skulle inte momentärt vilja mörda en sådan polis av typen ”Den vedervärdige mannen från Säffle” (Sjöwall-Wahlöös klassiska polisroman och film)? Det gäller att kanalisera vreden i konstruktiv riktning under kontroll av vettet, så att det gäller att gardera sig i framtiden mot eventuella nya traumatiska möten med sådana förödande katastrofpoliser.

Framför allt: vägra samarbeta med polis Å., om du råkar ut för honom. Vägra säga ett ord till honom, för han vill dig bara illa och sätter en ära i att sätta dit cyklister för ingenting, bara för att djävlas med dem, och varje ord du säger uppfattar han som en provokation och uppmuntran till att sätta desto hårdare åt dig. När det gäller sådana är total civil olydnad det enda rätta, och det gäller alla cykelpoliser, som bara vågar sig på dig och forcerar dig in i rättsapparatusens köttkvarn för att du i regel saknar advokat.

Överklagande till Hovrätten

Man skulle tycka att rättsväsendet skulle ha viktigare saker att sköta än att dra uppenbart oskyldiga inför rätta, vilket bara kan leda till rättsväsendets ifrågasättande och kompromettering. Om en politik som polis Å:s skulle vara konsekvent skulle i princip alla stadens cyklister nödgas dras inför rätta, åtalas och dömas till dryga böter, då de praktiskt alla någon gång cyklar mot grön gubbe när det är rött någon annanstans. En

sådan petnoggrannhet i trafikreglernas bokstavlighet är orimlig, då det aldrig är logiskt att ett trafikljus motsäger sig självt med att visa både rött och grönt i olika ljus i samma riktning. Det kan vara logiskt ibland när det visar rött för fotgängare och grönt för bilister, om dessa då kan svänga in till höger, men var står då cyklisterna, om det inte finns något cykeltrafikljus vid platsen, vilket ofta är fallet? Bryter de mot lagen om de följer det gröna billjuset och cyklar mot rött gångljus, eller bryter de mot lagen om de cyklar mot grönt gångljus när det är rött billjus? Hur ska man veta det om man inte har körkort, vilket få cyklister har? Det enda logiska, som alla rationella cyklister alltid följer, är att cykla mot det som först visar grönt, så är man ur vägen.

Om Hovrätten väljer att inte ge fallet prövningstillstånd innebär det att den verkliga rättegången är den som hålles på *Facebook*, som blir det bestående offentliga dokumentet i saken, där läsaren utgör den opartiska juryn och har rätt att personligen döma mellan rättsväsendet, polisen och undertecknad, och här är det jag som är allsmäktig åklagare.

Konklusion: Genom att dra en självklart oskyldig äldre man (59) inför rätta för ingenting har polisen och åklagarsidan gjort sig skyldiga till missbruk av rättsväsendet, och frågan är om man inte borde yrka på avsked ur tjänsten för pennalisten Å:s del.

Och vad har hänt med alla vedertagna gamla juridiska hedersnormer som ”Hellre fria än fälla”, ”låta nåd gå före rätt” och att ”rättsväsendet skall inte tjäna till bestraffning utan till förbättring”?

Domen överklagas då klaganden bevisligen var oskyldig då han i god tro cyklade mot grönt gångljus synligt framför honom utan att varsebli rött cykelljus undanskymt vid sidan om, åberopande den romerska rätten, grunden för hela Västerlandets rättsskipning, där en av grundlagarna är att skuld till brott ej föreligger om brottsligt uppsåt eller avsikt saknas.

”Den romerska rätten betraktas med rätta som en av de mest betydande insatserna i den mänskliga kulturens utveckling. Den har denna sin betydelse icke däri, att – som man en tid ansåg – den skulle vara att betrakta som ett slags *raison écrite*, en gång för alla fixerad naturrätt, vars grundsatser borde äga tillämpning i varje tid och hos varje folk, utan däri, att romarna i sitt rättssystem för första gången och på ett förebildligt sätt förstätt att förena en fast logik och formell stringens med ett realistiskt sinne för det praktiska livets skiftande behov.”

Göteborg 5.4.2011

Kalender, april-maj 2011

April

- 10 Paul Theroux 70 år.
- 12 150 år sedan det amerikanska inbördeskrigets utbrott.
50 år sedan Jurij Gagarin blev den första människan i rymden.
- 17 Olivia Hussey 60 år.
- 20 Ryan O’Neal 70 år.
- 21 Drottning Elisabet II av Storbritannien 85 år.
- 23 Sergej Prokofiev 120 år.
Ronald Neame 100 år.
350 år sedan Karl II:s kröning i London.
- 24 Gitarristen och kompositören John Williams 70 år.
- 25 85 år sedan premiären på Puccinis sista opera ”Turandot” på Teatro della Scala i Milano, varvid dirigenten Toscanini lade ner taktpinnen vid det ställe där Puccini avbrutits.

- 26 Filosofen David Hume 300 år.
 29 Zubin Mehta 75 år.
 30 1700 år sedan kristendomen blev legitim som religion genom ediktet i Nikomedia.

Maj

- 4 El Cordobés 75 år.
 5 190 år sedan Napoleons död på Sankt Helena.
 8 Sir David Attenborough 85 år.
 90 år sedan dödsstraffet avskaffades i Sverige.
 10 Donovan (David Leitch) 65 år.
 70 år sedan Rudolf Hess rymde till Skottland.
 30 år sedan François Mitterrand blev president av Frankrike.
 11 Eric Burdon 70 år ('The Animals').
 13 Tim Pigott-Smith 65 år ('The Jewel in the Crown')
 50 år sedan Gary Coopers frånfälle.
 30 år sedan attentatet mot påven Johannes Paulus II.
 17 Maureen O'Sullivan 100 år ('Jane').
 Dennis Hopper 75 år (avliden).
 Mikael Eriksson 60 år. Gratulerar!
 18 100 år sedan Gustav Mahlers död.
 19 475 år sedan avrättningen av drottning Anne Boleyn.

 21 540 år sedan mordet på kung Henrik VI i Towern.
 540 år sedan Albrecht Dürer föddes.
 24 Bob Dylan 70 år.
 26 Al Jolson 125 år.
 27 Vincent Price 100 år.
 70 år sedan 'Bismarck' sänktes.

Återresan, del 10: Lucca

Ingenting hade förändrats i Lucca fastän allt hade förändrats. Paolo och Valentina hade separerat för fyra månader sedan, men det var en naturlig och "oblodig" skilsmässa. På min fråga varför svarade Paolo att de knappt visste det själva. Hon hade flyttat ut helt av sig själv och tagit allt det lilla med sig som var hennes och däribland två hundar, vilket de tre hundar som blev kvar tog mycket hårt så till den grad, att de ständigt ylade och till och med försökte sarga sig själva. Den äldre bar ännu svåra märken av denna smärtsamma process.

Paolo klarade sig bra som nybliven ungarl. Han skötte väl sitt stora hus, han var mycket ordentlig och huslig och dessutom en utsökt kock. Han vägrade låta oss hjälpa honom när han stod i köket, och utan jämförelse var hans mat den bästa jag haft på denna resa, (jag hade knappt haft någon tidigare,) så att till och med min mage började bli normal igen efter två veckor av ytterst ensidig meny utan grönsaker.

Den första kvällen kom Eduardo och höll oss sällskap, så att mitt Luccasällskap blev trevligare än någonsin. De arbetar båda för "Carlo del Prete", en frivilligorganisation som verkar för att hjälpa invandrare och ge dem rättvisa, vilket inte är lätt i Berlusconi Italien, men de tar det lugnt och lyckas. Därför reser Paolo numera varje påsk till Albanien för att hjälpa till med utveckling och skolbygge där. Albanien var det första land i världen som deklarerade sig själv ateistiskt, varför islam inte är störande utan högst moderat, trots att det egentligen är ett muslimskt land. De kristna har aldrig förföljts i Albanien, som är ett typiskt och kanske det mest balkanska landet – man börjar dricka

rakía redan på morgonen. Det är oerhört vackert om man bara kommer utanför Tirana och är kanske det sista landet i Europa som inte är ihjälturistifierat – ännu. Så orört som det är lär den vandalismen bli oundviklig.

Båda var helt oförändrade sedan mitt senaste besök och kanske till och med friskare. Eduardo hade skaffat sig glasögon och såg egendomligt nog ännu bättre ut i dem. Han är den mest bredaxlade man jag någonsin sett och dessutom lång och långhårig. Paolo skötte sitt jordbruk utom allt det andra och hade blivit en ännu aktivare man och även han mera långhårig. Han talade tydligare och högre än förut, tydligen en följd av hans resor delvis som lärare, så jag förstod honom bättre än Eduardo, som delvis sluddrade, en åkomma man lätt skaffar sig om man stannar hemma för länge. Jag tror aldrig han har varit utanför Lucca. Paolo och Valentina, liksom Sergio och Silvia, liksom Lorella och Gian Carlo i Biella, hade jag mött i Dharamsala så långt hemifrån som möjligt, vänskaper som hållit i alla lägen. Paolo var mycket socialt engagerad och mycket intresserad av de sociala sjukdomarna i de skandinaviska extrema välfärdsstaterna – alkoholism, där man söp inte för hälsans skull utan bara för att bli full, självmorden (Finland, Danmark och Sverige hör till de sex värsta länderna i världen samman med Japan, Ungern och Österrike, numera kanske också Portugal till följd av den ekonomiska krisen,) och alla svåra följder av den bottenlösa tristessen med kyla och mörker om vintern, främst betänkligt psykiska sådana.

Det regnade på fredagen i Lucca, varför vi höll oss inomhus. Pojkarna arbetade hela dagen med den sista fasen i årets vintappning. Paolo hade haft ännu en olycka med denna process. Förut hade han förlorat en hel vinlast under transport från bergen. Ett kar med 500 liter vin hade denna gång sprungit läck, så att när Paolo och Valentina vaknat på morgonen hade hela huset doftat rödvin. ”Din vinprocess verkar ha lyckats bra,” sade Valentina helt glatt på morgonen. Tyvärr var det värre än så. Den smärtsamt sorgliga saneringen tog en hel arbetsdag.

Mot kvällen ljusnade det, och Mauros lilla hustru kom på besök, så vår middag blev för fyra i gladare sällskap än någonsin. Redan lunchen hade för vår trevlighets skull tagit tre timmar, varunder vi diskuterade hela den italienska politiken. Berlusconi och Fini var nu i luven på varandra, då Fini som realist med alla andra sådana i Italien såg Berlusconi som en pinsam belastning i synnerhet inför omvärlden. Berlusconi är inte fullt så korkad och misslyckad som Bush Junior men dock åt samma håll. Fini vill bli fri från honom med avsikt att ta över när väl il Berluscos tid är förbi – han är redan över 70. I Italien blir alla gamla i politiken och vägrar att pensionera sig. Giulio Andreotti är över 90 och alltså aktiv som Italiens ledande grå eminens sedan 1945...

Äntligen hörde Michael Wedde av sig från Athen. Som jag gissat hade deras situation varit känslig, då Ethel, 87, var mycket bräcklig till hälsan. Jag hade inte gjort mer än trevningar för att inte störa, om situationen var så känslig som den var, vilket Michael var tacksam för. Framför allt Ninas man hade jag gärna träffat. Han är tibetan, och vi skulle ha mycket att tala om, då jag var mer än hemma i hans hemtrakter.

Till helgen planerades ett födelsedagskalas för Mauro, därför hade hans lilla fru kommit på besök, och till söndagen en utflykt upp i bergen. Förra gången för två år sedan hade de varit snötäckta, medan nu all snö var bortrunnen. Våren var på väg och verkade ha börjat samtidigt med min ankomst. Vädret skulle bli bättre och varmare och kanske uppnå 20 grader under söndagen. Jag planerade att inte lämna Lucca förrän på tisdag, då Silvia och Sergio för närvarande befann sig i Marseille. Till Verona skulle jag nog komma till onsdag kväll och då först ta in hos Paola – Ida brukade inte vilja se mig förrän hon vårstädat färdigt hela huset på skärtorsdagen.

(I nästa avsnitt: *Hårda bud i Lucca.*)

Katastrofresan, del 7: Leh.

Min första rekognocering i Leh gav till känna, att det mesta fungerade. Turismen fungerade, bara ungefär 25% av butikerna och rörelserna var stängda, och det var de bästa turisterna som var kvar. De första jag stötte ihop med var naturligtvis italienare.

Fatalt var dock dråpslaget mot televerket. Det hade spolats bort och nivellerats, varför den digitala trafiken fungerade dåligt. Mobiltelefonin kunde man glömma, ehuru den fungerade ibland med avbrott, och Internet hade tvingats återuppta den långsamma satellitkopplingen. Att sköta sin Internettrafik skulle därmed kosta skjortan, då den var lika dyr som långsam. Det är ju tyvärr den orättvisa Internetregeln – ju långsammare, desto dyrare, ju snabbare, desto billigare. Det var bara att koppla ner och meddela, att jag skulle fungera så litet som möjligt på Internet så länge jag var i Ladakh – världens största och oundgängligaste universitet och bibliotek, men samtidigt världens värsta forum för trams och nonsens.

Alla var dock glada att se mig, vänligheten överallt var underbarare än någonsin, och jag var mera hemma än någonsin hos min familj i mitt hem i Lung Snon. Min vän Skarma fick jag inte tag i ännu, men i morgon ämnade jag besöka både honom och min andre gamle vän i Leh, överste Wangdus.

Alla mina gamla stamställen var öppna, så det var bara att njutningslystet begå kvällen hos ”*Tenzing Dickey*”, bästa restaurangen i Leh, som bara en annan tibetansk sylta kunde tävla med.

Kort sagt, man var mer än hemma igen, och vänligheten hos gamla vänner överallt var så definitiv och överväldigande, att man bara måste komma tillbaka nästa år igen för att göra allt det som väderkatastroferna i år omöjliggjorde.

Ett ungt tyskt par på Lung Snon hade just kommit tillbaka från Zanskar och kunde berätta hur det var där. Det var helt orört av katastroferna. Bussen gick som vanligt och tog sina 17 timmar på 250 kilometer, och visst förekom det problem på vägen, som det alltid gör, men de hade gjort en *trek* från Darcha till Padum utan någon extra svårighet. Zanskar var alltså öppet och fungerade. Det var bara att åka dit, om man hade tid.

Det viktigaste med ankomsten till Leh var väl ändå vad det betydde psykologiskt. Ännu i morse i den slängiga bussen, plågad av den infernaliska indiska skrällpopmusiken, som en liftande soldat envisades med att tortera oss med, under blytunga skyar och snålblåst och fullkomligt slut av den alltför tröttsamma resan, hade jag undrat, om jag någonsin mer skulle våga lämna Göteborg, ännu mindre våga återbesöka Indien. I och med framkomsten till Leh var situationen som en omvänd hand. Man var hemma, man var borta från den värsta delen av världen, man hade bergen i närheten utom mängder av vänner överallt, det var ett gyllene hemkomstögonblick, som man bara kunde önska att alltid skulle fortsätta. Man hade hunnit glömma vilket paradiset detta var.

Alla mina vänner i Sverige avrådde mig från att fara, och de skulle säkert ha kritiserat Johannes för att han ändå uppmuntrade mig att komma, fastän han om någon måste ha känt till katastrofens omfattning och kunnat informera mig därom, vilket han inte gjorde, kanske just för att han visste att det kunde avskräcka mig. Nu var jag honom tacksam för detta, medan nyckelrollen ändå innehades av min vän Pinto, som arbetade under Skarma, som fick mig att återvända till Manali, efter att jag redan farit till Dharamsala i ett försök att fara hem, för att ge Rohtang och vägen till Leh en andra chans. Utan hans påstötning hade jag sannolikt bränt plånboken och budgeten och återvänt hem, betalat en förmögenhet extra för en enkel biljett och sedan fått problem med reklamation från Finnair och krig med mitt försäkringsbolag. I och med ankomsten till Leh hade alla sådana faror eliminerats, och min budget (på 10,000 kronor) skulle räcka till.

På kvällen satt vi på tre man hand, fast två var damer, och diskuterade väderkatastrofen och dess resultat. Allt hade hänt på 20 minuter halv ett på natten med

en upprepning tre timmar senare, som om någon skurit upp en kontinental säck med vatten över hela centrala Ladakh. Det hade tydligen bara hänt en gång tidigare nedanför västra Leh för 60 år sedan och i Nubradalen för 100 år sedan. Den hade denna gång helt förskonats.

En av de båda damerna var en energisk gammal fransyska, som kommit regelbundet till Ladakh sedan 1998 och kunde allt om alla vandringsleder – hon visste precis hur man från Lamayuru skulle ta sig till Lingshed med de genvägar som fanns, men i år var det problem med förstörelsen genom vattnet och regnen.

Den andra damen var samma Karin som jag blivit så god vän med för tre år sedan, en fin äldre dam från Holland som varit gift i Amerika och var ute i humanitära ärenden. Det var verkligen en angenäm överraskning att få uppleva henne igen och inte ett dugg förändrad, snarare förnygrad, och det var helt ömsesidigt.

(I nästa nummer: *Leh (forts.)*)

Resan till Phuktar, del 16: Regn i Nubra – sista trekken i Ladakh – kronan på verket

Det såg ganska hoppfullt ut när jag begav mig halv 6 i gryningen för att ta bussen till Nubra. Det var uppehåll, men det skulle inte vara så länge. Dessutom fick jag fel plats – jag hade köpt en fönsterplats på förarsidan för att få bäst utsikter att fotografera, men lika förbannat hade jag fått en fönsterplats på fel sida, som inte gick att byta. Snart började det snöa ändå, och hela passbestigningen till 5000 meter var rena julkortet. Tesjappen vid passet var stängda på grund av ovädret, som fortsatte hela vägen ner. Var det inte bara mulet, så regnade det *och* var mulet, vanligen det senare, alltså båda delarna.

De enda andra västerlänningarna ombord var tre unga israeler, två flickor och en ung man, studenter allihop, men den yngsta laborerade med akupunktur. På grund av vädret beslöt vi att inte stiga av vid Diskit utan fortsätta hela vägen till Hundar. Där hoppades jag att vädret skulle lätta på tröstlösheten, så att jag kunde besöka klostret och vandra tillbaka till Diskit. I värsta fall fick jag finna mig i att vara inregnad i Hundar tills i morgon utan några klosterbesök.

Till alla dessa motgångar kom också det, att min ena sandal gick sönder igen, så att sulan halvvägs lossnade. Det var omöjligt att få den lagad före återkomsten till Leh.

Vi fann mitt gamla ställe där jag bott på med italienarna '04 och '05. Det hade expanderat, så att matsalen nu var kök medan salongen blivit matsal. Där kunde jag lämna israelerna med gott samvete och gå på min tur.

Det regnade hela vägen upp till klostret, och mitt paraply var som vanligt trasigt. Dock kunde jag ta några bilder i skydd av paraplyet, och när jag kom ner igen kom solen fram. Följaktligen var det ingenting som hindrade att jag vandrade den fulla milen till klostret i Diskit.

Under tiden klarnade det hela tiden. När jag kom fram till Diskit ordnade jag genast med stadens flottaste hotellrum på Zambala för bara 150 och begav mig genast upp mot klostret. Klockan var då omkring 4-halv 5. Skymningen lovade bli sagolik, det var jungfruligt stilla, och det blev bara vackrare hela tiden.

Diskit är väl det mest majestätiskt belägna klostret i hela Ladakh. Som vanligt får man arbeta hårt för att ta sig upp till det översta templet, men belöningen är magnifik. Man har utsikt över hela Nubradalens centrala delar med hisnande berg i rött och kopparbrunt, grönt och blått, med gyllene ängar och fält mellan byn och floden och ett storartat slättlandskap runt det väldiga floddeltat, där Shyok flyter samman med Nubra för att senare i Pakistan rinna fram i Indus. Det är ett sagolikt landskap som man aldrig kan bli mätt på, och trots molnen rådde det tillräckligt mycket solstrålar emellan för att förgylla dalen med ett ständigt omväxlande och överväldigande ljus, så att man kunde fotografera trots allt.

Det blev liksom kronan på verket för hela resan. Dagen hade börjat hur ryslig som helst, man hade kämpat ändå mot regnet, och så slutade allting med naturens triumf och skönhetens förklaring. Det kunde inte bli bättre.

Det fanns inte många restauranger i Diskit, jag hittade tre, en hade bara ris och chowmein, en annan hade bara ris och fårkött, men den tredje hade vad som helst som stod på menyn, så jag satsade där ordentligt på en mättande *thukpah* med rispudding och te som efterrätt, på vilket man blev ordentligt mätt, så att man påminde sig Kim och hans kamrat, två jätteaustralier, som under en lång *trek* bara livnärde sig på sågspån ungefär och sedan nådde ett samhälle med restaurang. De beställde *momos*, omgång efter omgång, tills hela restaurangens förråd av *momos* tagit slut och de hade satt i sig 150 stycken. Då var deras värsta hunger stillad, och de kunde fortsätta på sin *trek*.

Det kan inte hjälpas, men den buddhistiska klosterkulturen är på sitt sätt en oöverträffad högkultur, som överlevt intakt och oförändrad i snart 2500 år som den främsta civiliserande kraften i hela Asien, och den grundar sig egentligen bara på samlevnad i kollektiv enligt justa och rimliga regler i fattigdom, kyskhet och vördnad för allt liv. Det är egentligen allt. Undervisning och meditation ingår, så att alla dessa kloster egentligen mest är skolor och universitet, och deras kontinuitet hör till det säkraste i hela Asien. Det är bara att beundra, i synnerhet när man ställs inför ett sådant kloster som Diskit med sitt överväldigande och nästan oöverträffbart natursköna läge.

På morgonen när vi väntade på bussen klockan 6 fanns det en annan västerlänning som visade sig ha kommit hit hela vägen från Chile. Han hette Ruben och var av polsk-italiensk härkomst och hade mest vandrat för sig själv till så avlägsna och okända dalar och byar som möjligt. Han hade vandrat upp från Hundar genom den långa klyftan och där träffat på ett ensamt uråldrigt hus halvvägs ner i jorden, där en och samma familj hade bott sedan urminnes tider – man visste inte hur många århundraden. Vi blev hjärtligt goda vänner, och jag erbjöd honom att dela rum med mig om hans familjeställe vid Old Road nu var fullt på grund av festivalen.

Resan tillbaka blev odramatisk. Bussen var försenad som vanligt, och när alla trodde att den inte alls skulle komma, så kom den. Vädret var som igår, molnigt med regnskurar, och i North Pullo strax nedanför passet snöade det. Det såg ruskigt ut över passet, men vi klarade oss över det och kom levande ner till Leh efter klockan ett bara några timmar försenade.

Jag skaffade genast en biljett till Manali för morgondagen och reparerade sedan min sandal hos min skomakarpojke, som genom åren lärt sig vad jag hette. Så kunde den sandalen fungera ännu litet till.

(I nästa nummer: *Insnöade*.)

Rekordresan, del 14: Yuksom

Yuksom drällde av israeler men även av andra turister från väst, som här var i överväldigande majoritet – hinduiska turister tycktes inte förekomma här.

Tidigare hade jag upplevt, hur hotellvärdar bekant hur mycket hellre de föredrog västerländska turister mot hinduiska, därför att västerländska, inte ens israeler och italienare, kunde aldrig bli lika högljudda och stökiga som den indiska medelklassens plumpa turister, som alltid vållade kaos och skräpade ner överallt. I synnerhet var deras preferens för den västerländska kulturen övertydlig i Darjeeling, Sikkim och de östra indiska delstaterna. Folken här hade ingen som helst släktskap med hinduerna. Alla andra indiska folk hade sitt språkliga ursprung i sanskrit, men inte de tibeto-burmesiska folken i Sikkim, Bhutan, Assam och hela området mellan Nepal och Burma. Därför var det logiskt att dessa folk aldrig från början velat tillhöra indiska unionen, medan de kände större samhörighet med västerlandet genom britterna, som varit justare mot dem

än hinduerna. Det var ju briterna som skapat Darjeeling och hela teindustrin, som varit hela östra Indiens huvudsakliga källa till något välstånd över huvud taget.

Diana hade knappt lämnat mig för att se till att Jeff kom i säng för en välbehövlig ordentlig vila, så dök Henrik och Ditte upp. De hade haft tur. De hade varnats för att trekka ner längs genvägen från Khacheopari brant ner mot floden men gjort det ändå, varvid Henrik en gång fallit, slagit sönder byxorna och slagit upp ena knät, men det hade kunnat gå värre. Vägen uppför från floden hade dock varit ytterst påfrestande, och de hade inte kunnat få mat någonstans på vägen. Klockan två kom de fram efter en fyra timmars *trek* på knappt 10 kilometer, det mesta nästan rakt nedför eller uppför.

Jag hade redan ätit lunch men tog gärna en till för sällskaps skull, varvid Diana snart dök upp igen. Dessförinnan hade också två muntra pensionärer kommit förbi, som skröt med hur enastående vackert vädret hade varit under deras två månaders indiska resor ända tills jag kom till Darjeeling.

Efter den förträffliga lunchen gick jag och Diana och prövade den lokala Internet-möjligheten. Det fanns åtminstone en dator i Yuksom med uppkoppling, som alla gäster kände till. Den var långsam och därför desto dyrare – en rupie i minuten. I Pelling var det en halv, och i Almora hade det varit en tredjedels (3,3 öre i minuten).

Ditte och Henrik planerade för sin fortsatta *trek* ner mot Tashiding med diverse övernattningar i kloster, medan det var ovisst om Diana och Jeff alls kunde fortsätta. Eventuellt måste de hoppa över en dag.

Yuksom var lätt att överblicka, och man gjorde hela byn med dess båda kloster på en kvart. Hur trivsamt det än var så beslöt jag därför att återvända till Pelling följande dag – man kunde ju ändå inte få ens en skymt av Kanjenjunga.

Middagen med Ditte och Henrik blev därför något av en avskedsmiddag, och vi bredde på för fullt med tre rätter vardera, momos, chowmein, pizza, rispudding och allt möjligt, medan vi diskuterade de skandinaviska julmiddagsmenyerna. Det enda helt gemensamma för alla Skandinaviens (inklusive Finland) länder tycks vara risgrynsgröten.

Medan vi satt där fick vi sällskap av ett ungt par från Minsk i Vitryssland, som jag hade träffat förut i Darjeeling. De hade haft otur: de hade satsat på en fyra dagars *trek*, och redan första dagen hade deras bärare bara försvunnit, så de måste bara gå tillbaka. De hade startat i Ladakh för tre veckor sedan och varit uppe vid Pangong Tso, och så hamnat i de otillgängligaste delarna av Sikkim och råkat illa ut, vilket de beskyllde fullmånen för – det bringar dålig tur att vandra i bergen vid fullmåne. Dessutom hade de sett en gumma som bar på en tom korg. I Vitryssland betyder det extrem otur om man ser en gumma bära på en tom korg. Till saken hörde dessutom, att den unga fästmon hade skräck för kackerlackor, och i Indien hade de knappt sett andra djur än kackerlackor överallt, särskilt på tåget, och de hade rest hela vägen med tåg från Delhi till Calcutta... Hon hade i panik nästan fått tåget att spåra ur. (Till saken hör dessutom att det inte varit fullmåne när deras bärare smitit utan tvärtom.)

Men stämningen i Yuksom var helt enkelt underbar. Israelerna dominerade i alla restauranger, överallt hörde man akustiska gitarrspelare någonstans under hela dagen, alla språk och nationaliteter var representerade, tyskar, fransmän, skandinaver, engelsmän, bengaler, nepaleser, sikkimeser, spanjorer, medan endast italienare saknades. De hade inte hittat till Yuksom ännu, medan det vitryska paret tydligen specialiserat sig på de mest extrema ytterligheterna i Indien, från Ladakh och Pangong Tso till *trekking* uppåt Helskotta från Yuksom med bärare som smet ifrån dem i blotta förskräckelsen över deras ständiga skräckångest och panikanfall inför så fruktansvärda djur som kackerlackor i ständigt upprepade attacker...

Emellertid bröt regnet ut igen under natten och menade allvar den här gången. Det ösregnade ännu på morgonen, och det bröt ut något av en panisk flykt bland alla turisterna. Alla skulle iväg på en gång, och avskedet från Ditte och Henrik blev därför något abrupt. Vi hade tänkt gå upp till klostret Dubri på morgonen, varifrån de skulle ha

fortsatt vandra ner till Tashiding, men regnet förstörde allt. De tog en jeep till Tashiding, och jag tog en jeep till Pelling.

Sålunda gav inte Yuksom mer än en glimt av paradiset. Under dagen hade man kunnat sitta ute sommarklädd och njuta, men det gick raskt över och ersattes med förlamande regn och kyla...

(I nästa nummer: *Pelling*.)

Resfiaskon och -planer

Det blev ingen påskresa i år på grund av olyckliga omständigheter. En av dem var att påsken inföll så extremt sent, bara en vecka före Valborg, som ju alltid kräver omfattande vårsångsföreberedelser, vilket även medför att pingsten kommer först mitt i juni en vecka före midsommar. En annan omständighet var en gäst från Irland, som krävde mitt värdskap fram till april, så att en eventuell påskresa inte kunde börja planeras förrän efter den 10 april. En två veckors inter-rail-resa för månadspris var inte att tänka på, och enda kvarstående möjligheten var billighetsflyg med Ryan Air. Det går behändiga flyglinjer direkt från Göteborg till både Bergamo (utanför Milano) och Pisa, men bara en gång i veckan. Det var möjligt att flyga ner på skärtorsdagen, men bara möjligt att flyga hem igen torsdag den 28 april en vecka senare. Den 27-e hade jag ett viktigt möte med en jurist angående den erbarmliga cykelprocessen, som nu har överklagats, vilket möte gjorde den sista Italienmöjligheten till påsk omöjlig. Det blev i stället en tre dagars välbehövlig avkoppling nästgårds i Danmark från Långfredag till Annandagen. Mötet med juristerna ägde rum och kändes positivt. Signaler från Hovrätten antyder att det finns en möjlighet till omprövning, så processandets fortsättning verkar oundviklig.

Däremot har planerna för en ny Ladakhresa i augusti tagit fart, och två medresenärer har redan köpt biljetter för att åka med på samma flyg. Det lutar rent av åt att det troligen blir en fjärde man med på resan. I planerna ingår möjligheten att genomfara Kinnaur och Spiti på vägen till Ladakh. Allt vad vi behöver är gynnsamt väder.

God fortsättning på våren,

önskar

Fritänkaren

Göteborg 28 april 2011